

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 249. — ŠTEV. 249.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 23, 1926. — SOBOTA, 23. OKTOBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

NA STOTINE MRTVIH NA KUBI

Hurikan je povzročil velikansko škodo. — Poročila, ki prihajajo iz notranjosti dežele, večajo z vsako uro seznam mrtvih. — Veliko ozemlje opustošeno. — 18 Amerikancev poškodovanih. — Herojska prizadevanja policije in požarne bramb.

HAVANA, Cuba, 22. oktobra. — Vsaka posamezna ura večja seznam mrtvih, poškodovanih ljudi in takih, ki so brez doma vsled velikega viharja, ki je predvčerajšnjem popoldne opustošil razna mesta po celem otoku Cubi.

Poročajo tudi, da je bilo 300 ljudi ubitih v Batapano, mestu z nekako 2000 prebivalci, ob južni obali havanske province.

Prvi vlak je došel iz Santiaga včeraj. Porfirio Bonet, kubanski generalni konzul v dominikanski republiki, ki je potoval z vlakom, je sporočil, da je bila skoro vsaka hiša v vsakem kraju ob poti uničena. Rekel je, da so v vseh krajih poročali o velikih izgubah.

Oficijelna poročila iz različnih krajev in mest Havana, Mantanzas in Pinar del Rio provinc kažejo, da je bil ta vihar najstrašnejši v osemdesetih letih.

Nekatere oblasti cenijo povzročeno škodo na \$35,000,000, čeprav ni nobenega načina, kako definitivno oceniti uničenje povzročeno izven Havane, ker so komunikacije še vedno prekinjene.

Na stotine ladij se je potopilo ali pa so bile močno poškodovane.

Značilno je, da so vsi mrtvi in ranjeni pripadali revnejšim razredom in da so bili zajeti pri polomu svojih hiš ali ko so iskali zavetja. Pregled ameriške kolonije je razkril, da je bilo osemnajst Amerikancev lahko poškodovanih.

V Havani sami znaša povzročena škoda nekako pet milijonov dolarjev. Del mesta ob slavni Malecon cesti je bil preplavljen. Voda je narasla do šestih ali osmih čevljev v nižjih delih mesta, in morskimi val je dosegel drugo nadstropje hiš.

Železniške kompanije so popoldne odposlale poizvedovalne vlake, ter upajo, da bodo hitro zopet ustanovile službo.

Pristaniški delavci so po celo noč trajajočih naporih dvignili par svojih čolnov, ki so se potopili. Pristaniška policija je našla trupla nekega neidentificiranega moža ter kuharja, kapitana in strojnika angleškega skunerja "Parke".

O španskem prestolonasledniku.

Španska je zanikala poročila glede izbire novega prestolonaslednika. Nihče ne bo stopil na mesto princa iz Asturije, ki je šibkega zdravlja.

MADRID, Španija, 22. okt. — V zadnjem času precej razpravljajo o možnosti, da bosta kralj in vlada imenovala novega prestolonaslednika iz vrst princev, radi slabega zdravlja sedanjega prestolonaslednika, princa iz Asturije. Ta govornica, ki je krožila na Španskem in v inozemstvu, je bila oficijelno zanikana. Zdravje princa iz Asturije je v resnici slabotno. Nemogoče mu je vpriporiti dolge pohode, jahati ali se ukvarjati s športi, katere ljubi kralj in njegovi otroci.

Čeprav prepovedujejo zdravniki princu živahne in naporene telesne vaje, ne vzbujajo njegovo zdravstveno stanje princa nobenega vznemirjenja ter ne bo stopil nikdo drugi na njegovo mesto kot prestolonaslednik. Njegova poroka je bila le preložena na poznejši čas. Prišlo je bilo tudi njegovo namenjeno potovanje v inozemstvo in v Ameriko tekom prihodnje spomladi.

Če bi ostalo zdravstveno stanje princa negotovo tudi v bodočnosti in če bi zahtevalo okoliščine, bi mogoče proklamirali novega prestolonaslednika, a v sedanjem času je to popolnoma izključeno. O tem predmetu ne bodo razpravljali dokler ne bosta postala polnoletna njegova dva brata, Don Juan in Don Gonzalo.

Nobenih strupenih plinov.

SAN ANTONIO, Texas, 22. oktobra. — Mehikiški armadni častniki so danes zanikali poročila, da nameravajo mehikiške čete iztresti vstaške Jakije potom uporabe štiridesetih aeroplanov, ki bi obsipavali Indijance s strupenim plinom. Mehikiški avijatik, ki se vežbajo v Združenih državah, so se norčevali iz te ideje. Izjavili so, da nimajo Mehikanci nobene opreme a vojevanje s plini. V nobenem mehikiškem arzenalu ni niti ene bombe s plinom.

Povratak nemškega poslanika.

S parnikom Severonemškega Lloyda "Columbus" se je vrnil včeraj s svojih počitnic nemški poslanik v Washingtonu, baron Ago von Maltzan. Odpotoval je tako naprej v Washington.

Obupen boj proti Jaki Indijancem.

Proti upornim Jaki Indijanci v Sonori bodo rabili staro in moderno orožje. — Indijanci, ki se poslužujejo loka in pišic, se bodo pridružili mehikiški armadi v Sonori.

MEXICO CITY, Mehika, 22. oktobra. — Bojevnikih raznih indijanskih plemen bodo nastopili obenem z mehikiškimi zvezničnimi četami v vladni kampanji proti vstaškimi Jaki Indijancem v državi Sonori. V zvezne čete bodo vključeni Indijanci plemen Quirigos, Davospes, Cuvurpes, Tuapes, Nuris, Novas in Onvenos.

Ti Indijanci iz gorskih pokrajin se poslužujejo lokov, pišic in drugega primitivnega orožja iste vrste kot so se posluževali njih predniki v boju proti španskim zavojevalec. Glasi se, da so ta plemena sovražna Jaki Indijancem, ki so vprižarjali dolga leta vpadne v njih ozemlja.

Nadaljnih skupin Indijancev, ki žive deloma tudi v Združenih državah, ko Pimas, Opatas in Mayos, se bo poslužila vlada kot stezosledov. Prebivalci države Sonora so organizirajo baje v posebne brigade, da se bore proti Jakijem, ki so bili vir zadrževanja 400 let.

Vlada je odredila, da morajo ostati družine Indijancev v svojih kvartirjih in vsled tega ne bodo mogle prvokrat v zgodovini mehikiškega vojevanja žene slediti svojim možem v kampanje.

V prejšnjih revolucijah so ženske prijele za puške svojih ubitih ali ranjenih mož ter nadaljevale z bojem.

Poročila s fronte pravijo, da zasledujejo Jaki Indijanci gibanja zvezničnih čet in da lahko čujejo prednje straže zvezne armade rogove Indijancev. Bobnuje Jakij tamburjev zveni skozi nočni zrak ter prenaša sporočila od enega konca Beacette gora do drugega.

Uradniki v glavnem mestu pravijo, da so bili konferenca, katere je imel vojni minister Amaro z generaloma Obregon in Manzo, izpopolnjeni kampanjski načrti in da pričakuje armada sedaj prihoda številnih velikih oboroženih aeroplanov, ki so bili kupljeni v Združenih državah, da prične s svojim pogonom proti Jakijem. Glasi se, da bodo nadaljevali kampanjo, dokler ne bodo ti Indijanci iztrebljeni.

Boben v novi vlogi.

PARIZ, Francija, 22. oktobra. Sijajno idejo je imela neka Parižanka, ki je imela svojega moža na sumu, da jo vara z drugo.

Zgodaj včeraj zjutraj se je pojavil pred njo nekdo na bulevaru St. Germain neki debel mož z gosto brado, ki je nosil boben. Mož se je postavil pred vrata ter pričel bobnati, kot da je njegovo življenje odvisno od tega. Kraval je spravljal skupaj veliko ljudska množico in vsepovsod so se odpirala okna ter so pričeli gledati ven ljudje, moteni v spanju. Nankrat se je odprlo neko okno in možki v svilenih "pajamas" je pogledal ven in poleg njega je bila lepa deklica v kimoni.

Takrat pa je potegnil mož z bobnom klobuk z glave, odtrgal svojo brado ter zavpil:

— Le poglejte, kakšnega moža imam, — je zakričala ženska, ki se je preoblekla v bobnarja. Žena je bila sicer aretirana a sodnik jo je pohvalil, ker se je poslužila bobna mesto revolverja.

Zadnje potovanje Eugena V. Debsa.

Debs je došel v Terre Haute na zadnji poti. Tisočeri so prekinili delo ter stvorili špalir. — Truplo voditelja bo vpepeljeno v Indianapolisu.

TERRE HAUTE, Ind., 22. okt. Zadnjikrat se je vrnil včeraj Eugen V. Debs, ki je tako pogosto odhajal od tukaj širiti socijalistične ideje, v svoje tukajšnje stanovanje.

V velikem številu so se zbrali včeraj delave Terre Haute, ki so tako pogosto pozdravljali Debsa na zborovanjih ali njegovih povratkih z agitacijskih potovanj, a v ljudski množici, ki je polnila ceste, je vladala tišina. Na tisoče ljudi je prekinilo delo ter se napotilo na kolodvor, da pričakajo vlaka, ki je privedel truplo starjega oznanjevalca boljnih časov.

Številni med temi delavci so poznali Debsa že desetletja in nekateri so celo delali z njim ali vzrasli z njim, kajti Debs je preživel svoja otroška in mlada leta v okraju "za tračnicami", kot se imenuje tukajšnji delavski okraj. Tem je bila Debs znan le kot "Gene". Tukaj je bil tudi rojen pred 71 leti.

Načrti za pogrebne slovesnosti niso še izdelani. Danes ali v soboto bodo truplo prevedli v Indianapolis, kjer bo vpepeljeno.

Nemška zarotnika sta bila oproščena.

V Nemčiji sta bila oproščena dva obtožena, ki sta skovala zaroto za zavratni umor Stresemanna. — Povedala sta sodišču, da je bila cela zadeva le šala.

BERLIN, Nemčija, 21. oktobra. Popustljivost, s katero zre Prusija na protirepublikanska kriminalna podjetja, je bila razvidna zopet včeraj, ko sta bila na priporočilo kazenskega nasledovalca oproščena dva člana reakcionarnih političnih strank, Kaltdorff in Lorenz, ki sta nameravala v pretekli spomladi zavratno umoriti zunanega ministra dr. Stresemanna.

Kaltdorff in Lorenz, ki sta se jezila na vlogo, katero je igral Stresemann v Locarno, sta sklenila Stresemanna ubiti. Načrt obeh je vključeval aeroplan, katerega sta vzela v najem, da pobegeta po izvršenem dejanju.

Čeprav sta izdelala vse podrobnosti, sta hotela vendar vprašati za svet reakcionarne voditelje ter napisala pismo nekemu Goethe-u, odvetniku v Monakovem, v katerem sta opisala zaroto. Pismo je bilo izročeno policiji, in oba zarotnika sta bila aretirana.

Tekom včerajšnje obravnave je ugotovil Kaltdorff, da je bila zarota šala in da je potreboval snov za realistično novelo, katero je hotel pisati in da je bilo pismo na Goetheja nadaljna šala, vpriporjena pod učinkom velike množine pijake.

Na slični način se je zagovarjal tudi Lorenz.

Republikanski krogi izjavljajo, da bi zrla sodišče na zadevo z drugačnimi očmi, če bi skovali radikale slično zaroto proti reakcionarnim politikom.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Nove homatije na Kitajskem.

Governer province Čeking je v zvezi s Kantonom. — Dijaki in delavci v Šanghaju so ponudili svojo pomoč.

ŠANGHAJ, Kitajska, 22. okt. Stvar kantonske narodne stranke je zaznamovala včeraj nov uspeh, ko je prestopila provinca Čeking na stran kantonskih provincijalnih voditeljev in da pomaga pri stvarjenju Kuomintang komisijske vladne oblike.

Civilni governer Hsaj Čo je bil imenovan poveljnikom 18. kantonske narodne armade ter je dobil obljube pomoči za svoj bojni pohod.

General Sun spravlja sedaj čete v Čeking, da uveljavi odredbe proti vstašem. Sile upornikov so koncentrirane šest milj od Sungkianga, in sovražnosti se lahko prično vsak trenutek. Sun je baje sklenil z governerjem Šantunga dogovor, da bo posegel vmes severno od Kiangsu, če bi prišel ta del Čekinga na stran vstašev.

V Šanghaju je zelo močno prijazne razpoloženje med delavci in dijaki. To je stopila tudi na zunan dan, ko je proglasil governer svojo neodvisnost od Suna. Tukajšnji delavci so stavili ponudbo, da pomagajo njemu in Kantončanom.

Potres v San Francisco.

SAN FRANCISCO, Cal., 22. oktobra. — Močan potres je pretresel hiše San Franciscosa danes zjutraj ob polpetih. Drugi sunek se je pojavil eno uro pozneje. Velika poslopja so se prav razločno zibala. "Bulletin" poslojpe, v katerem se nahaja urad Ass. Press, se je zibal najmanj dve sekundi. Sunek so čutili južno do Palo Alto, kjer je potres prebudil prebivalstvo ter povzročil veliko razburjenje. Ljudje so pritekli na ceste, ker so se bali, da bo prišel nadaljni sunek.

Potres je bil očitno omejen na San Francisco polotok, kajti v Sacramentu, ki je 60 milj proč, niso ničesar občutili.

Tornado se je poglel.

MIAMI, Fla., 22. oktobra. — Zapadno-indijski hurikan, ki je povzročil veliko razdejanje v Havani, je prestrašil Miami in južno Florido, a soglasno s poročili je izgubil svojo besnost na Atlantiku, severoiztočno od velikega bahamskega otoka.

FRANCOZI NE ZAUPAJO NEMCEM

Francozi so mnenja, da izginja upanje v dogovor, sklenjen v Thoiry. — Prepričani so, da se Nemci ne bodo izpremenili. — Povratak nemškega poslanika. — Pariz vprašuje, kakšen bo uspeh v slučaju obnovenja pogajanj med Stresemannom in Briandom.

PARIZ, Francija, 22. oktobra. — Diplomatični krogi pričakujejo z velikim zanimanjem navodila, katera je prinesel iz Berlina nemški poslanik van Hoesch glede obnovenja francosko - nemških pogovorov, ki so se pričeli v Thoiry. Nemški poslanik bo obiskal francoskega zunanjega ministra Brianda šele danes, a se že domneva, da ni prinesel s seboj stvari, ki bi ugajale francoskemu javnemu mnenju.

Kljub splošnemu nagnenju k pesimizmu pa je opaziti tudi močan zaupanje v bodočnost. M. Sauerwein, inozemski urednik Mataina, piše: —

— Ničesar ni preostalo, a preostalo je vse. S tem hočem reči, da so sicer nekateri pogoji šibki, nadaljni prenegljeni, in da nekateri sploh ne obstajajo. Obstaja pa globlja želja, da živimo v miru, da sodelujemo, da razumemo drug drugega v namenu, da pregradimo Evropo, v kateri bi popolnoma nanovo ustanovili prosperiteto.

Kljub razočaranju, ki bo mogoče posledica današnjega diplomatskega dela, upajo, da bo Briand nadaljeval s svojimi prizadevanji za mir. Naloga bo dolga in težavna, a v prihodnjih mesecih pričakuje Francija nekaj olajšanja glede svojih finančnih skrbi.

Poslanik von Hoesch je zadel na odpor v nemških finančnih krogih glede prodaje železniških obveznic v Združenih državah.

Nezaposlenost v Nemčiji pada.

V Nemčiji je sedaj okoli 600,000 manj nezaposlenih. — Ministri so imeli bodreče govore. — Tudi trgovska bilanca je ugodnejša.

BERLIN, Nemčija, 22. okt. — Znamenja, da je Nemčija na najboljši poti, da gospodarski okrevanje, se množe od dne do dne, so glasno z izjavami z vlade strani. Včeraj so imeli po neki seji državnega kabineta štirje ministri nagovore, ki so se tikali različnih stvari in v katerih se je dalo zagotoviti, da Nemčija lahko mirno pričakuje bližajoče se zime.

Ob istem času pa se je objavilo trgovsko bilanco države, ki kaže, da je izvoz stalno večji kot pa uvoz.

Po kabinetni seji je izjavil delavski minister Brauns državnotičku, severoiztočno od velikega bahamskega otoka.

— V položaju delavskega trga je pričakovati napredujočega izboljšanja, razven če bi izvanredno stroga zima stavljala ovire na pot. Vlada namerava zvišati podporo za nezaposlene gotovih razredov. Število nezaposlenih je padlo izza januarja za 600,000.

Normalno število nezaposlenih pred vojno je znašalo en milijon, namreč 300,000 nezaposlenih in 700,000 mož v armadi in mornarici, ki niso ničesar proizvedli, a istotako zavživali.

Na čast Debsu.

NEW YORK, N. Y., 22. oktobra. — Central Trades and Labor Council iz New Yorka je tekom svoje včerajšnje seje ob priliki smrti Eugena Debsa počastil spomin tega delavskega priporitelja s tem, da so se na predlog tajnika Coughlina navzoči dvignili s sedežev. Coughlin in Ledkowitz sta proslavila delovanje Debsa v delavskem gibanju. Ledkowitz je prav posebno opozoril na boj proti ustavnemu povelju, katerega je vodil Debs ter ga proslavil kot moža, ki se je vedno zavzemal za interese delavskih razredov.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do prekluka, ki se po potrebi objavi na tem mestu. Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire		
Din.	500 .... \$ 9.45	Lir	100	\$ 4.95
Din.	1,000 .... \$ 18.60	Lir	200	\$ 9.60
Din.	2,500 .... \$ 46.25	Lir	300	\$ 14.10
Din.	5,000 .... \$ 92.00	Lir	500	\$ 23.00
Din.	10,000 .... \$ 183.00	Lir	1000	\$ 45.00

Za pošiljate, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687
New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25. ali manjši znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$200. po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Lonis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above offices:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voices of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephons: Cortlandt 2876.

V ZNAMENJU SV. MARTINA

Sv. Martin se bliža, in zato nam čitatelji menda ne bodo zamerili, če rečemo koncem tedna še eno ali dve o prohibiciji.

Ko je bila uveljavljena ameriška suša, je sv. Martinu pretela resna nevarnost, da bo izgubil svojo patronažo. Andreju Volsteadu se mora zahvaliti, da je ne bo.

Kalifornija naj postavi obena dostojeni spomenik. Leta 1918 je bilo poslanih iz Kalifornije 12,000 kar grozdja, namenjenega za kuho in jed, ter 6,000 kar namenjenega za vino.

Lansko leto je razposlala Kalifornija 15,000 kar grozdja za kuho in jed ter 60,000 kar grozdja za vino.

To leto bo razposlala 75,000 kar grozdja za vino. Iz ene kare grozdja se da napraviti do 2000 galon vina.

V New Yorku so ga lansko leto naprečali petindvajset milijonov galonov. (Da vsega niso zlihi v kanale, nam skoro ni treba omenjati.)

Volstead jih je sicer hotel par zagosti sv. Martinu, pa se je zmotil.

Ameriški srboriteži bodo vse druge svetnike prej izpodrinili kot pa sv. Martina.

CALLES IN KATOLIŠKA CERKEV

Predsednik mehiške republike, Calles, pravi, da prav dobro ve, zakaj je odzvel katoliškim duhovnikom v Mehiki obširne polnomoci, ki so jih izvajali tekom stoletij. Tega mnenja je v pretežni večini tudi mehiški parlament.

Ker je katoliška cerkev internacionalna, je pozvala katoličane po državah, ki meje na Mehiko, naj skušajo pregovoriti svoje vlade, da bi šle mehiškim katoličanom na pomoč. Ker je po modernih nazorih država povsem nekaj drugega kot cerkev, je pustila ameriška vlada vneinar vse prošnje, nasvete, proteste in priporočila mogočne katoliške organizacije — Kolumbovih Vitezov.

Kolumbovi Vitezi pa kljub temu še vedno protestirajo.

S svojimi protesti ne bodo ničesar opravili, — že vsaj pri Callesu ne. Če ni Callesa pretreslo pošastni veličanstvo Eucharističnega kongresa, ki se je vršil pred njegovim pragom, ga najbrž ne bodo omajale razne bližnje in daljne agenture rimskega Vatikana.

Velika železniška nesreča pri Drnišu.

Te dni se je na progi od Drniša proti Splitu pripetila težka železniška nesreča in je samo slučaj, da ni bilo človeških žrtev. Ko je tovrni vlak z zmanjšano normalno brzino vozil iz Žitnice proti Šibeniku, je naenkrat skočil en vagon s tira in potegnil za seboj deset drugih. Lokomotiva se je zarila. Tračnice so se raztrgale, tako da je ena predrila en vagon drugi vagon pa sta predrli dve tračnici. V tem vagonu je bil za poslan zavirač. K sreči sta tračnici prodrli vzhaj, ako bi tračnici prodrli višje, bi zavirač umrl strašne smrti kot natakjen na aranju. Tračnice in železniški pragi so poškodovani v dolžini šestdeset metrov. Skupna materialna škoda znaša 500.000 dinarjev. Človeških žrtv ni bilo, le en železničar je bil neznanostno ranjen.

Ubegli jetnik.

Med potjo od sodišča do policijske direkcije je pobegnil jetniškemu pazniku Alojzij Seničar iz Blance pri Brezicah. Jetnika, ki je znan kot nevaren tat, je stražnik sicer nekaj časa zasledoval, vendar je imel Seničar urajne korake in je izginil v nekaj trenutkih proti Tivoliju in naprej v gozd.

Plin helij v Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 22. okt. — Helij, katerega so našli dosedaj le v Ameriki, je zasledil v petrolejskih poljih v bližini Hannoverja. Helij je plin, lažji kot zrak, ter ne eksplozira. Raditega je prav posebno priporočljiv za zračne ladje Zeppelinovega tipa.

BYRD BO POTOVAL PO AMERIKI

Letalec E. Byrd, ki je poletel v zrakoplovu nad Severni tečaj, bo obiskal s svojim aeroplanom vsa važnejša ameriška mesta. Levi na sliki je Harry Guggenheim, sredi je Byrd, na desni pa njegov pilot Bennett.

Italijanski naklepi.

Po Averesen je prišel v Rim Burov. Oba sta šla v Rim, da sta utrdila mir na Balkanu in da pripomoretta k izboljšanju zunanje političnih odnosov na Balkanu. Tako vsaj oba gospoda zatrjujejeta.

Kdor pa ni s slepoto udarjen, ta ve, da Italija še nikdar ni tako častila princip svetega egoizma, kakor ravno sedaj pod vlado "velikega" Benita Mussolinija. In zato je jasno, da ni klicali novi imperator Italije ministre malih bankanskih držav v Rimu zato, da bi pomagal tem državam, temveč da jim da navodila, kako morajo delati politiko, če hočejo uživati milost Italije. Ne, kako utrditi politiko miru na Balkanu, temveč kako doseči, da se bo v vseh državah mejnih na Jugoslavijo, vodila italijanska politika, samo to je namen obeh obiskov balkanskih diplomatov v Rimu.

Ne mir na Balkanu, temveč železni obroč sovrantva okoli Jugoslavije, kuje Mussolini in jug. diplomacije je, da stori potrebne protiukrepe.

In tu mora biti prva naloga jug. diplomacije, da najde močne in zanesljive zaveznike jug. državi. Če bi vprašali diši diplomati za nasvet narod, potem ne bi bili niti za minuto v dvomu, kdo naj bo ta naš mogočni zaveznik, zakaj iz vse Jugoslavije bi jim donel en sam klie, da je Rusije edin in najbolj zanesljiv zaveznik južnih Slovanov. Prepričani pa smo, da bi tudi prišli jug. diplomati do istega sklepa, če bi upoštevali to, kar narekuje pamet.

Naj sklepa Averesen še tako lepe sklepe z Italijo in črnosrajčnim režimom, vsi to sklepi padejo v vodo v tistem hipu, ko se pojavi na mejah Besarabije rdeča vojska. In naj Burov še s takim navdušenjem pomaga kovati obroč okoli Jugoslavije, ta obroč bo strl v prah in pepel, ko se bo mogla Jugoslavija opreti na Rusijo. V tistem hipu pa bo tudi politika vseh balkanskih držav nujno krenila na drugo pet in mesto, da bi balkanske države, zaslepljene od medsebojnega sovrantva vodile italofilsko politiko, bodo pričele voditi svoje balkansko politiko.

Tudi v tem oziru bi morala jugoslovanska diplomacija zastaviti svoje sile. V času, ko se po vsej Evropi pričena propagandje za Panevropo, bi bilo pač še nepriemerno bolj umestno, da prične Beograd s propagando Panbalkana. Zakaj neprimerno bolj potrebno ko Panevropa je skupno delovanje balkanskih držav. Navsezadnje je na lastno silo je vsaka balkanska država v večni nevarnosti, da postane žisto navadna kolonija velikih evropskih držav. Vse balkanske države združene pa pomenijo veselilo, ki se more

uspešno upreti vsakemu diktorju in do skrajnih konsekvenc izvesti gospodarski osamosvojitvev balkanskih držav.

Jug. trgovinski minister dr. Krajač je v tem oziru tudi že storil prvi korak in napovedal potrebo ustanovitve enega carinskega ozemlja za ves Balkan. Naloga jug. diplomacije je sedaj da propagira to misel po Tirani, Sofiji, Atenah in Bukarešti in da pripravi tla za vedno intenzivnejše sodelovanje balkanskih narodov na gospodarskem polju.

Gospodarski interesi pa so merodajni za zunanjo politiko vsake države. Naj le ščeva italijanski fašist bolgarskega nacionalista proti Jugoslaviji, v tistem hipu, ko bo videl bolgarski nacionalist, da pomeni skupno delo z Jugoslavijo povišanje vrednosti bolgarskega izvoza, bo imel tega ščevanja hitro zadosti. Zakaj prva zahteva narodov je, da žive dobro, in če bo balkanska zvezda dvignila blagostanje balkanskih držav, potem bo vse fašistovsko lujskanje ene balkanske države proti drugi izgubljeno delo.

Obroč sovrantva kuje okoli Jugoslavije Mussolini in usodepolni more postati za na s ta obroč, če ne storimo svoje dolžnosti. Prez vsake nevarnosti pa bo ta obroč ni le živel v fantaziji lokave italijanske diplomacije, če homo ni na višku svojega položaja, če homo sebe emancipiral od slabih vplivov z zapada ter ostali pravi, odločni in samozavestni propagatorji balkanske skupnosti.

Berlinske kavarne odprte do treh zjutraj.

BERLIN, Nemčija, 22. okt. — Privkrat izza vojne smejo biti berlinske restavracije in kavarne odprte do treh zjutraj. V prvi noči ni bil obisk nočnih lokalov posebno močan, razven v zapadnem Berlinu.

Berlinski mestni očetje zaslednjejo baje z odredbo glavni namen, da ustvarijo Berlin kot mesto nočnih zabav, da bo lahko tekmovalo v tem oziru s Parizom.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Aretovana vlačugarja.
Penoči sta bila na ulici aretovana radi splošnega suma 22-letni Maks Mayer, bivši čevljarški pomočnik, pristojen v Mariboru, ter 19-letni Marko Boljšić iz Jezernana pri Križpolju. Tekom zaslišanja se je ugotovilo, da sta oba že znana vlačugarja podvržena tudi tatvini. Zadnje čase sta se sukala po vaseh v celjskem, laškem in krškem okraju, kjer kradla kar na debelo. Lopova sta bila izročena sodišču.

Umrli v Ljubljani.
Ivan Kraljič, vpokojeni telegrafist, 66 let.
Ivana Bavr, vdova posojilniškega ravnatelja, 54 let.
Anton Vakaj, viničar, 49 let.
Matija Rogelj, strojarski pomočnik, 50 let.
Marko Šterbene, trgovski potnik, 52 let.
Anton Okroglič, železničar, 41 let.

Josip Hvala, podpreglednik finančne kontrole v pokouju, 59 let.
Karl Puci, rudar, 43 let.
Antonija Dobovšek, žena železniškega kurjača, 41 let.
Marija Zafran, kuharica, 71 let.
Alojzija Kavčič, šivilja, 40 let.
Ivan Mafer, občinski ubožec, 66 let.
Zinka Rafolt, hči delavca, 4 leta.

Myron Gregorič, jurist, 30 let.
Frane Lokar, državni uradnik, v pokouju, 64 let.
Marjeta Zupančič, mestna uboga, 76 let.
Ivan Žerovnik, hlapce, 23 let.
Jakob Lotrič, mestni ubogi, 84 let.
Marija Sodja, posestnikova žena, 35 let.
Alojzij Balon, vojni invalid, 31 let.

Frane Poljšak, mestni uradnik, 55 let.
Fračiška Kresal, žena železničara, 55 let.
Ivana Shuelz, žena železniškega uradnika, 50 let.

Prstane iz medij prodajal za zlato. V Hrastniku je Anton Virant iz Št. Petra pri Novem mestu prodajal od hiše do hiše "mesingaste" prstane kot zlato po 200, 200, 50 in tudi no 10 Din. samo da je bilo več prometa. Toda nesreča nikdar ne počiva. Viranta so aretirali in ga odpeljali v sodne zapore v Laško Pri aretaciji je izpovedal da ga je radi prstanov že večkrat doletela ta smola.

Himen.
Na Bledu se je poročil absolvirani eksportni akademik Josip Zidar iz Ljubljane z Vero Brejčev, hčerko odvetnika dr. Janka Brejca.

ROJAKI POMAGAJTE!

Koncem meseca septembra je zadela našo ožjo domovino nesreča, kakršna ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

V žirovskih, poljanskih in polhovgrajskih hribih je divjala grozna nevihta, ki je dosegla svoj višek s tem, da se je nad nesrečnimi kraji utrgal oblak. Poljansica, Sora, Račeva, Gradišica, Božna, Malo voda, Brebrovnica, Ločnica so prestopile bregove ter uničevale vse, kar jim je stalo na potu: hiše, žage, mline, šupe, mostove, obrambne zidove, cvetoča polja in žal tudi človeška življenja.

Čez poč so bili izpremenjeni v jezera in puščave prelepi naši kraji: Žiri z okolico, vsa Poljanska dolina do Škofje loka, Pohlov gradec in vsa Gradaška dolina do Viča, dolina Brebovnice od Lučne do Gorenje vasi, dolina Ločnice in še mnoge druge.

Ogromno škodo je pa napravila tudi na Viču, v Kozarjih, v Novi vasi, v Rožni dolini, v Gameljnih, v Črnem grabnu, v Izlakah itd.

Čez 40 hiš je uničenih, odplavljenih ali popolnoma zasutih; nešteto mlinov, žag in drugih poslopij je pa tako poškodovanih, da jih je treba podreti. Prebivalcev teh krajev, ki so vsled zasutih cest odtrgani od sveta begajo okoli brez strehe, brez hrane in obleke in preplašeno kličejo: Na pomoč!

Ljudstvo, ki je v teh krajih že leta 1924 toliko trpelo, si je rešilo le golo življenje in zre s strahom v bodočnost.

Naša dolžnost je pomagati tem siromakom. "Glas Naroda" je začel nabirati sklad v ta namen.

Vsi darovi bodo poslani na magistrat stolnega mesta Ljubljane, ki že upravlja ameriški sklad za Dom slepcev.

Vsaka pošiljatev bo poslana s pristavkom, če je namenjena za poplavljenec v splošnem ali izrecno za poplavljenca te ali one vasi.

Upati je, da se bodo rojaki nujno odzvali temu klicu ter zadostili svoji bratski dolžnosti.

Vzredila je več otrok v močne in zdrave moške in ženske kot vse druge hrane za otroke skupaj.

Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK

tem kuponom dobite zastoj navodila v maternem jeziku kako hraniti in skrbeti zase in otroke. Izrežite ga in pošljite z imenom in naslovom: The BORDEN COMPANY, Borden Bldg., New York.

— Ali ste si zapomnili številko avtomobila?
— Seveda sem si jo zapomnil — je odvrnil mož vesel. — Kako čudno naključje. Samo temu naključju se moram zahvaliti da sem si zapomnil. Prve dve številki značijo starost moje žene, drugi dve številki pa mojo starost.
— Ah, kaj boš — se je oglašila žena in zardela. Saj naju ni mislil prevoziti. Malo je bila tudi najina krivda. Kar pobegne naj v božjem imenu.

— O, gostilne, pa niso take kot so bile včasih. Prej je lahko človek vse dobil kar je hotel, dandanes mu pa že kar naprej pravi natakarič: "Ne, juhe nimamo, pa tudi mesa in kuretinne ne. Torej kakšna jajeja boste: trdo ali mehko kuhana?"

Kraljica Marija je dala službenec na parniku Leviathan tisoč petsto dolarjev napitnine. Če se ji bodo uresničili njeni finančni načrti v Ameriki, ne bo te svote prav posebno pogrešala.

Kampanja za prihodnje volitve je precej ostrina in vroča. Edinole predsednik Coolidge molči.

S tem svojim molkom pa več pove kot marsikateri politik v ure in ure dolgih govorih.

Moderna znanost marsikaj dožene, kar je gotovim ljudem v veliko korist. Sedaj so učenjaki nekaj dognali, kar bo kaznjencem v korist.

Dognali so namreč, da je v kruhu velika množina alkohola, ki se pa še poveča, če se kruh z vodo zmeša.

Zanaprej ne bo noben ameriški sodnik obsodil nobenega kaznjencea, da bi prestajal svojo kazen ob samem kruhu in vodi.

Neka Newyorčanka je te dni preplavala po Hudson reki veliko razdaljo med Albany in New Yorkom.

Na sebi ni imela nobene kopalne obleke, pač pa je bila pokrita od vrat do nog s precej debelo plastjo kolomaza.

Peter Zgaga

Iz Rock Springs, Wyo., je sporočila rojakinja, kako izoborno so se imeli na Vinski trgatvi. Pri tem ali po tem se je spomnila tudi mene — reve — ter mi poslala debelo kranjsko klobaso. Klobaso nisem pokusil, toda zdi se mi, da bo all right!

Rojakinji se pristržno zahvaljujem. Če me bo kdaj zaneslo v daljni Wyoming, ali če bo ona prišla v New York, — se bom revanžiral.

Norveška je odpravila prohibicijo. Srečen norveški narod — toua Bog se usmili norveških butlegarjev.

V Ameriko ne bodo mogli. Zato ker je kvota polna in je sploh toliko te robe v Ameriki, da drug drugemu podajajo vrata in so drug drugemu na poti.

Nesreče se dogajajo vsepovsod, posebno nesreče z avtomobilom. Mož in žena sta šla na izprehod. Žena postarjala, ki bi bila pa še vedno rada mlada, mož pa srednjih let, pameten in previden.

Toda kaj pomaga vsa previdnost, ko je na tisoče avtomobilov na cesti. Ko sta hotela preko ceste, je pridrvel avtomobil, pahnil oba v jarek ter oddiral.

Sicer se jima ni nič zgetilo, toda kar ne gre, ne gre. Prihitel je policist ter vprašal moža:

— Ali ste si zapomnili številko avtomobila?
— Seveda sem si jo zapomnil — je odvrnil mož vesel. — Kako čudno naključje. Samo temu naključju se moram zahvaliti da sem si zapomnil. Prve dve številki značijo starost moje žene, drugi dve številki pa mojo starost.

— Ah, kaj boš — se je oglašila žena in zardela. Saj naju ni mislil prevoziti. Malo je bila tudi najina krivda. Kar pobegne naj v božjem imenu.

Rojak, ki se je vrnil iz starega kraja, je pripovedoval: — O, gostilne, pa niso take kot so bile včasih. Prej je lahko človek vse dobil kar je hotel, dandanes mu pa že kar naprej pravi natakarič: "Ne, juhe nimamo, pa tudi mesa in kuretinne ne. Torej kakšna jajeja boste: trdo ali mehko kuhana?"

Kampanja za prihodnje volitve je precej ostrina in vroča. Edinole predsednik Coolidge molči.

S tem svojim molkom pa več pove kot marsikateri politik v ure in ure dolgih govorih.

Moderna znanost marsikaj dožene, kar je gotovim ljudem v veliko korist. Sedaj so učenjaki nekaj dognali, kar bo kaznjencem v korist.

Dognali so namreč, da je v kruhu velika množina alkohola, ki se pa še poveča, če se kruh z vodo zmeša.

Zanaprej ne bo noben ameriški sodnik obsodil nobenega kaznjencea, da bi prestajal svojo kazen ob samem kruhu in vodi.

Neka Newyorčanka je te dni preplavala po Hudson reki veliko razdaljo med Albany in New Yorkom. Na sebi ni imela nobene kopalne obleke, pač pa je bila pokrita od vrat do nog s precej debelo plastjo kolomaza.

ODSTOP KARDINALA GASPARIJA

Iz Rima prihaja poročilo, da je državni tajnik Vatikana, kardinal Gaspari podal svojo demisijo. O vzrokih tega odstopa pišejo listi zelo različno, a ponekodi se pojavljajo vesti, ki jih je mogoče skuhati samo vroča domišljija.

Zunanja politika Italije, — pravi neki list, — je našla v kardinalu Gaspariju velikansko oporo. Italijanska vlada se je zela zadolžila pri Vatikanu, zato je v zameno podpirala njeno politiko. Italijansko - španska pogodba je v bistvu delo kardinala Gasparija ki je ž njo namercaval afrontirati britansko politiko. Toda pogravitni cilj vatikanske politike je bil, da privleče v interesno sfero te pogodbe tudi Francijo in južno-ameriške države.

Nadaljni načrt kardinala Gasparija je bila zakonska zveza med italijanskim princem Giovanni in bolgarskim kraljem Borisom. Na ta način naj bi dobil katoliški Rim vpliv v pravoslavni Bolgariji, katero naj bi polagoma pripravil za prehod iz pravoslavlja v katolicizem.

Nasprotnik to politične ženitve pa je bil Mussolini, ki se ne strinja s političnim zakonom. Vendar se v Vatikanu nadejajo, da bo sedanji šef rimske vlade prej ali slej pristal tudi na rešitev tega vprašanja in to tembolj, ker sta si princezinja Giovanna in kralj Boris simpatična.

Nacionalistični režim kardinala Gasparija je tudi napel vse sile, da bi se italijanska vlada ne upirala restavraciji Zitičnega sina Otona Habsburškega. Hotel je doseči principijelen pristaneč italijanske vlade, da ne bo nasprotovala, če bi se izvršila habsburška restavracija in bi bil Oton izklican za cesarja, ampak samo za kralja Madžarske in Avstrije ter morebiti tudi Češke. Vatikan vidi v tej konstelaciji, ki bi bila po obliki vzhodnoevropska konfederacija, razširjenje svojega vpliva na vzhodu. V italijanskih krogih se širijo tudi vesti, da bi bila Zita voljna izbrati Prago za središče te konfederacije ter omogočiti tudi nadvlado Čehov v novi konstelaciji. Ideja te federacije pa je začela na odpor pri Mussoliniju, ki vidi v nji opasnost za Italijo in ojačanje vpliva slovanskega elementa. Vsi ti neuspehi so baje napotili Gasparija, da je sklenil podati demisijo. Največji neuspeh pa je doživel kardinal menda pri Čehih, ki sploh nečesto čuti besedice o habsburški dinastiji.

Arretirani falsifikatorji sto-dinarskih bankovcev.

Že delj časa zasleduje oblast falsifikatorje 100-dinarskih bankovcev, ki so se zadnji čas pojavili v javnosti, toda doslej brez uspeha. Te dni je prišla v Vrhu v neko prodajalno ženska, ki je nakupila nekaj blaga in ga plačala s stodinarskim bankovcem. Trgovci je takoj opazil, da je bankovec falzifikat. Ovadil je slučaj policiji in ženska je bila takoj zasliskana. Tamošnji policiji so priskočili na pomoč tudi belgrajski policijski agenti, ki so se ravno mudili v Vrhu. Preiskava je ugotovila, da je zapleten v falzifikatorsko afero neki Šmid iz Vrha in njegov sin ter neki bogati Nemeč, ki je podjetje ponarejanja financiral. Arretiranih je bilo še več drugih sumljivih oseb.

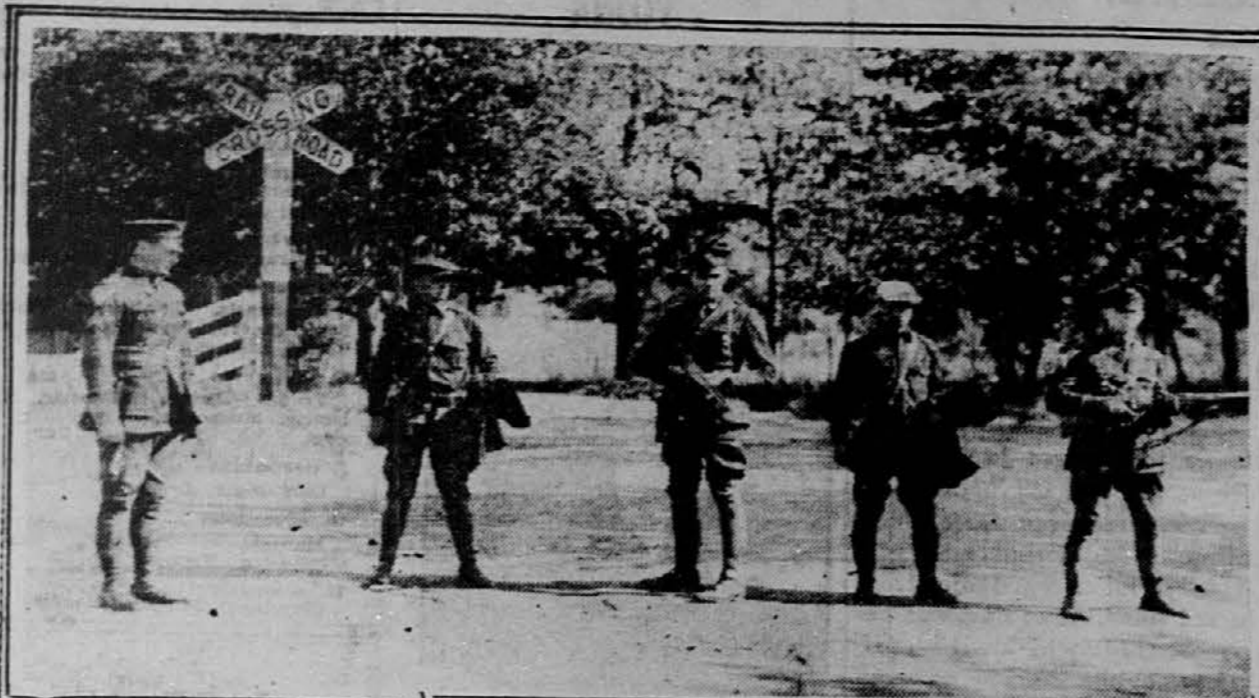
ZAKAJ TRPETI?

Rovmatične, nevralgične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Travnika izmaka reg. v pat. ur. Zdr. dr. Glejte, da dobita pristnega — slavnega že več kot 50 let. Zahtevajte SIDRO travnika znamke.

K POŠTNEMU ROPU V ELIZABETH, N. J.

Prdrznih banditov, ki so oropali poštni avtomobil v Elizabeth, N. J., še dosedaj niso izsledili. Policija je sprva domnevala, da se skrivajo v bližnjem pogorju ter je vsled tega obkolila vse pogorje — toda brez uspeha. Kljub temu so pa še vedno razpostavljeni po cestah in križiščih vojniki in policisti, ki pričajo vsakega sumljivega neznanca in vsak sumljiv avtomobil.

NAJDRAŽJA KNJIGA NA SVETU

Te dni so odpeljali iz benediktinskega samostana Sv. Pavla v Lavantinski dolini v Ameriko dragoceno Guttenbergovo biblijo, katero je kupil za dva milijona avstrijskih šilingov newyorški zbiratelj starinskih dragocenosti dr. Oton Vollbehr.

Prodana knjiga predstavlja eno največjih redkosti na svetu. Tiskana je na pergamentu in ima samo devet inačic, katere pa daleko prekaša po lastni lepoti in izvedbi. Gutenberg jo je natisnil med leti 1453 in 1456 v Mainzau na Nemškem. Odkrili so jo šele v 18. stoletju v samostanu Sv. Blaža v nemškem Schwarzwaldu, odkoder so jo prenesli za časa Napoleonskih vojn na Koroško. Tam je ostala do sedaj. Avstrijska vlada bo prišla pri prodaji te knjige tudi na svoj račun. Ameriški zbiratelj je moral namreč plačati 25.000 dolarjev izvozne carine.

Oberaalski kolonisti v krizi.

Še predno je pretekel teden dni odkar so komunistični kolonisti z Dunaja zasedli bivši lovski revir Franca Ferdinanda v Oberaau ob Donavi, se že čujejo glasovi, da se njihova komunistična republika krha. Avstrijska vlada je poslala nad samovoljne 160 zadržev, ki so kolonijo popolnoma obkolili. Ker je prepričan dovolj hrane in ne more nihče v revir kakor tudi ne iz njega, je položaj težaven. 60 kolonistov se je takega življenja že naveličalo, pobrali so šila in kopita in šli nazaj na Dunaj. Ostalih 80 jih pa še čaka, kaj bo. Zanimivo je, da so hoteli komunisti uvesti v svoji republiki enotne obleke za moške in ženske, in sicer so določili, naj bi nosile ženske moško obleko. Za to idejo pa se je ogrela samo ena komunistka. Ostale menijo, da so jim dvojne hlače odveč.

Ubijalec poročnika Kranjca umrl.

Iz Borovlj pišejo: Znani koroški renegat Pavel, ki je 29. aprila 1919 v Glinjah ubil ranjenega slov. poročnika Kranjca, je letos umrl v blaznici v Celovcu. V viziji je imel neprestano pred seboj ubitega poročnika in je samo to kričal, da je Slovenec in da je bil zapeljan. Nemei so ga seveda slavili kot 'Ein Held fürs Vaterland', v resnici pa je bil propal človek.

STALIŠE DR. WIRTHA

Visek zborovanja pan-evropskega kongresa je bil govor nemškega poslanca katoliškega cetruma, bivšega nemškega kancelarja dr. Wirtha.

V uvodu je dr. Wirth omenil Napoleona in njegov načrt za združitve vse Evrope v eni veliki federativni državi. "Berite, je dejal dr. Wirth, veliki testament, ki ga je Napoleon napisal na Sv. Heleni. Tam piše o preprih med evropskimi narodi in o sovrastvu med narodi. Ni mu bilo usojeno, da bi bil obvladal veliko nalogo, če bi bil ostal zmagovalce na ruskih poljanah. On ni gledal samo kot vojaški človek, videl je dalj ta veliki mož. Ko je izkusil, da o-rožje ni zmoglo premagati sovrastva med evropskimi narodi, nam je v velikem testamentu napisal, da bi morali to sovrastvo odstraniti in uničiti; ne tako, da bi uničili narode, niti ne tako, da bi uničili en sam narod, tudi če je še tako majhen. Narod, ki razume najgloblji pojem narodnosti, nikdar ne govori brezčastno o kakem drugem narodu.

Govorim kot praktični politik. Pribodnji meseci bodo pokazali, ali se bosta Francija in Nemčija oziroma Nemčija in Francija sporazumeli ali ne. Tej misli smo namreč zadnja leta. Posrečilo se nam je, da smo eno izmed kompleksa vprašanj izrgali iz sfere sovrastva, namreč reparacijsko vprašanje. Položili smo ga v roke bojne-ga polja in prestavili na polje mednarodnega sporazuma.

Moj sosed predsednik Loeb je bil z menoj na medparlamentarni Uniji v Washingtonu. Kaj je Amerika proti nam? Ali mislite, da Amerikanci govore o posameznih državah v Evropi? Ne, ta velekipitalistični svet vidi ali skupno celotno Evropo ali pa nič. To kar nam je najnujnejše, je misel solidarnosti, ideja prava. To, kar mi hočemo, mir z vami (obrnjen proti Francozom), kar si mi želimo, je dobro tudi za vašo domovino. Toko imamo jamstvo, da v moji domovini po težkih ndareh usode v zadnjih letih, dorašča mi-

KAKO ODPRAVIMO GOLŠO?

Na letošnjem kongresu nemških naravoslovcev in zdravnikov v Duesseldorfu se je razpravljalo tudi o pobijanju golše. Dunajski profesor za živčne bolezni Wagner in bernski profesor Quervain sta obširno govorila o sistematičnem boju zoper golšo. Dunajski nevrolog je na podlagi statističnega gradiva dokazal da število golšavih od leta do leta silno narasča. Val golše se širi rapidno. V monakovskih dekliskih šolah so lani ugotovili, da je vsaj 90 odstotkov učenk disponiranih za golšo, velika večina jih pa že trpi na tej neprijetni bolezni. Tudi na Niževavstrijskem se golša širi in se vedno čeeše pojavlja tudi pri moških osebah.

Vzrok epidemije golše se ni natančno dognan. Znaniti da tiči v nepravilni prehrani, kjer igra najvažnejšo vlogo pomanjkanje joda. Vsekakor pa je odločilne važnosti pri tej bolezni individualna konstitucija.

Nato je Švicar govoril o profilaktiki potom joda, primenehanega kuhinjski soli. Po naziranju medicincev je vsakdo, ki zauživa jod v tej obliki, zaščiten pred golšo. Celo novorojenčki, katerih matere zauživajo sol, pomešano z jodom, prihajajo na svet z normalnimi zaščitnimi žlezami. Nasprotno pa se še ni pojavil niti en primer, ki bi pokazal, da je jod škodljiv. Tudi molzna živina, kateri so pokladali jod, pomešan s soljo, je dajala mastnejše mleko in je bila mnogo plodnejša kakor živina, ki ni dobivala joda. Zato je edini uspešen izhod za pobijanje golše v večji uporbi jodovih soli.

ADVERTISE in GLAS NARODA

roljubna generacija, ki rešuje roljubna generacija, ki rešuje Evropo pred poginom vsega, kar nam je veliko in lepo, pred poginom službe resnici, službe v tempju človeštva". Zadnje besede je mednarodni zbor viharno pozdravil.

NOTIČEK O OTROŠKEM ZDRAVJE OŠKRBA MATERNOSTVA in OTROŠKEGA ZDRAVJA

ČLANEK 199. Vprašajte redno svojega zdravnika za svet.

Otroška driska je nevarno znamenje in treba jo je čimprej odpraviti. Če bo mati dobro in skrbno skrbela za otroka, bo veliko pripomogla k otrokovi varnosti tekom tega nevarnega razdobja.

Proti driski se je treba vedno skrbno boriti. Vsak najmanjši napad se lahko razvije v hujšo bolezen, če ni hitro in pravilno ozdravljena. Pri najmanjših napadih je treba vprašati zdravnika za svet. Če pa ni mogoče zdravnika dobiti ali je zdravnik zadržan, je priporočljivo, da se ne da otroku 24 ur nobene hrane razen čiste prevrete vode ali ječmenove vode. Če se je po štirindvajsetih urah otroku obrnilo na boljše, poskusite redko zmes (naprimer naol tako močno, kot je predpisana za normalno otrokovo starost) ter povisajte moč zmesi soglasno z otrokovim stanjem. Da spravite otroka v normalno stanje, vzame ponavadi deset dni do dveh tednov. Drugi napad je ponavadi ne-nadnejši kot prvi.

Vedno pa morajo biti steklenice, cuzji in priprave za kuhanje popolnoma čiste. To je mogoče najlažje doseči potom sterilizacije v vreli vodi. Vsa voda za pripravo hrane naj bo prevreta, potem ohlajena in tesno pokrita v posebni posodi. Posodo in pokrov je treba prej temeljito očistiti z vrelo vodo. Prekuhajte toliko vode, da jo boste imeli samo za en dan.

Prsno mleko je vedno najbolj varno mleko. Če pa ni prsnega mleka, mora biti hrana izbrana, namreč čisto, okusno mleko primerno razredčeno, soglasno z otrokovo starostjo in težo. Če kaj dvomite o svoji lokalni mlečni zalogi, je kondenziran mleko idealna hrana za otroke, ker je čisto, popolno v sestavi, redilno, najbolj lahko prebavljivo izmed vse umetne hrane ter vedno pripravljeno za takojšnjo uporabo potom razredčenja s čisto, zavrelo vodo. Če dajate oranžni sok in zrnata jadila, (kot jih priporoča vsak mlečni predpis), ima kondenzirano mleko vse potrebščine za hranenje, ki so potrebne za otrokovo rast.

Črevesni neredi se dajo preprečiti. Čista hrana, čiste kuharske in hranilne potrebščine, čista pitna voda, pravilna količina hrane v premerih razdobjih dosti svežega zraka in solne svetlobe, vse to v veliki meri pomaga proti driski. Muhe so prenašalke bacilov ter so v več slučajih vzrok pokvarjene hrane. Vsled tega je nadvse potrebno, da odstranjate te nevarne škodljivce od otroka in njegove hrane. To vam je najlažje doseči, če izženete vse muhe iz stanovanja.

Kot že zgoraj omenjeno, se večkrat pripeti, da matere ne morejo dojeti svojih otrok, in v takem slučaju se je treba ogledati za drugo hrano. Dobro, čisto, okusno zdravje mleko primerno razredčeno s finim sladkorjem in primer-no količino vode, je nadomestek maternega mleka.

Čitajte te članke vsak teden ter jih spravite za bodočo uporabo.

Razne vesti.

Samomor petletnega dečka. Pred nekaj dnevi se je odigrala v Budimpešti pretresljiva drama: nenavaden slučaj obupa otroka v revnem delavskem predmestju velemesta. Starši malega dečka so se pogosto pogovarjali o teži življenjski krizi, ki tlači delavstvo v mestih in ki se razteza že tudi na kmete. Po opetovanih takih pogovorih je stavel deček naenkrat svojem očetu vprašanje: Zakaj pravzaprav živimo? Presenečen je odvrnil oče sinu, da mu na to ne more odgovoriti. Dečko se ni zadovoljil s tem odgovorom. Isto vprašanje je stavel tudi svoji materi. Njegova mati, ki se ji ni niti sanjalo, kakšne posledice bi utegnil imeti njen odgovor, je rekla sinu, da se ji zdi da je človeško življenje brez pravega smisla in cilja. Po tem odgovoru je bil mali, bistri dečko silno potr. Ker je vedno pazljivo sledil vsem razgovorom očeta in matere, je vedel, da se nahaja v kuhinji steklenica strupa. V odsotnosti staršev je strup izpil. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je po mukopolnem trpljenju kmalu izdihnil.

Legitimacija za prtljažne nosače.

Na monakovskem kolodvoru so uvedli pred kratkim posebno značko za prtljažne nosače. Vsak potnik, ki najame nosača, dobi od tega potrdilo s podpisom, kjer je označeno število kosov oddane prtljage. Ta praksa se v kratkem razširi na celokupno nemško ozemlje, tako, da bodo pomote, pa tudi zlorabe nosačev popolnoma izključene, prtljaga potnikov pa docela zasigurana.

Divji zapad v Berlinu.

Pod tem naslovom smo že poročali pred par dnevi o predznem roparskem napadu na trgovino nekega juvelirja v Berlinu. Glavni storilec je bil te dni aretiran v Bratislavi, kjer je skušal prodati nekaj ugrabljenih draguljev. Je to 29-letni delavec Hans Spruch. Zaslišan, je izjavil, da je izvršil rop v družbi svoje v moškega proeblečene ljubice, dozdevne igralko Sonje Ignatjeve, ki je

pobegnila baje po izvršenem ropu na Poljsko. Predno sta se v Berlinu razstala, sta si plen razdelila. Pri Spruchu so našli še 26 komadov ugrabljenih dragocenosti. Spruch se je seznanil s Sonjo, ki je stara 21 let, v Berlinu. Rop sta izvršila po dobro preudarjenem načrtu. Po izvršenem dejanju je zbežala Sonja s Spruchom v veliko trgovsko hišo, kjer je zadrževal Spruch nasledovalec z revolverjem v roki, dokler nista pobegnila skozi atelje nekega umetnika na cesto.

Smrtna koca.

Umrl je v Ljubljani Franjo Poljšak, likvidator mestne zastavljalnice ljubljanske. Pokojnik je bil navdušen pristaša Samostojne demokratske stranke.

SPOMIN.

Dne 24. oktobra je eno leto, odkar nas je zapustil moj dragi soprog in oče

LORENZ KUCLAR.

Počivaj sladko v tuji grudi, tvoj grob zaliva s solzami tvoja zalujoca soproga.

Mrtev si, ali v naših sreih si še vedno živ.

Ana Kuclar, soproga. Stanko, sin.

Frank Kuclar, brat. V starem kraju žaluje tvoj oče, trije brati in dve sestri.

Ne obupajte če se počutite slabo. Utrujene ali pobite.

Za ta nered je nova priprava, ki jo se-daj jemljejo tisoči katerim čudovito pomaga.

Pojdite do lekarnarja, še danes in kupite steklenico Nuga-Tone. Ista bo dala novo življenje in moč vašim iscrpanim žilicam in mišicam. Nuga-Tone dela rdečo kri močno in umirjene žilice v mišice in na čudovit način poveča moč vzdržnosti. Naši čitatelji naj poskusijo to novo zdravilo takoj. Ista dela čudeže v takih slučajih. Nuga-Tone je priletna za živžati in počutiti se boste bolje takoj. Jemljite jo samo za par dni, in če se ne boste počutili boljše in če ne boste zgedali boljše, nesto ostalo lekarnarju in on vam bo povrnil vaš denar. Izdelovatelj Nuga-Tone vede tako dobro kaj je ista vstanu storiti za vas v takih slučajih, da prišljijo vse lekarnarje, da za njo jemljite in vam poročijo denar, če niste zadovoljni. Oglejte si jamstvo na vsakem paketu. Priporočena, jamčena in naprodaj v vseli lekarnah. —AdvT.

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo oktobra meseca.

- 1. Velika pratika za leto 1927.
- 2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
- 3. Juš Kozak; Beli mecesen — povesti.
- 4. Vladimir Levstik; Kladivo pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravočasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznačil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrezemo tudi onim, ki še niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Posljite z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in poslali vam jih bomo poštnine prosto, dokler zaloga ne poide.

Vsa tozadevna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

82 Cortlandt Street, FRANK SAKSER STATE BANK, New York, N. Y. sprejemata vloge, izvršuje nakazila, odpremlja potnike.

BELA NOČ.

ZGODOVINSKI ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

9

(Nadaljevanje.)

Peter se je obrnil v stran. — Rusija, — je rekel mrko, a vendar proti svoji volji, ginjen od vročih prošnji mogočnega protežiranca, — Rusija je imela malo usmiljenja z menoj. Prenehal je. Še tekom ene sekunde, je preživel mučeništvo dolgih let ter je videl zablesteti pred seboj ceno neskončnih bojov in ponižanj. Hitro je popustil. Stopil je k grofu ter ga dvignil. S trdnim glasom je nadaljeval: — Če se prijatelj carinje ykloni radi domovine, tudi jaz lahko povsem častno popustim. Grof Šuvalov, vi niste govorili zaman. Prosite veliko kneginjo, naj pride k meni. Šuvalov je prijel njegovo roko ter jo poljubil. — Rusija vam bo hvaležna, cesarska visokost, — je odvrnil ginjeno. Hitro je planil proč, da pokliče veliko kneginjo in metropolitano. Dolgo časa je čakal Peter sam. Stopil je k oknu. Zunaj je postalo temno. Kot gosta koprena je padal sneg in nerazločno so blestele plamenice grajskih straž. — Ne mislim, — je rekel samemu sebi, zatopljen v misli, — da mi bo kdo hvaležen za to uro. Jaz vem in tudi jaz se bom kesal. Za njim so se odprla vrata. Vstopila je Katarina.

Dva zakonska sta si stala sovražno nasproti, oba zapletena v isto krivdo, in oba si nista mogla medsebojno odpuščati, čeprav sta sama grešila ter nastopala na temelju tradicij, podedovanih lastnosti in vzgoje.

Kot otroka sta prišla na dvor Elizabete. Videla sta vitko, čudovito ženo, s svojimi krasnimi kostanjevimi lasmi, temnimi obrvmi nad sinjimi očmi in mnogoobetoječim smehljajem, ki si je zavojeval srea vseh. Noben moški se ji ni mogel ustavljati. Španski poslanik je proslavljal v svojih poročilih naravnost preknaravno lepoto carinje. Peter II je bil zaljubljen v svojo teto in celo visoko rusko plemstvo ji je ležalo pred nogama.

Ludovik XV. se je potezal zanjo, Condé in vojvoda Burbonski. Nbroj nemških princem jo je snubilo in tudi neki perzijski princ je hotel vzeti na vsak način za ženo. Izbrala pa si je navadnega vojaka Šubina, gardnega poročnika Buturlina, nekega Kalmika, konjskega hlapca Vošinskija, paža Ljalina in številne druge. Razumovskija in končno mladega grofa Šuvalova.

Ta prosta ljubezen je bila tradicija velikega carja, na kojega dvoru so nosile dame in služkinje ponosno na rokah otroke, s katerimi jih je obdaril car, tradicija ruskih carinij, ki so znale osrečiti otroke lastnega naroda s svojimi čari, pred celim svetom.

Ta krivda je bila podedovana. Razventga pa je bila ta krivda tudi privzgojena. Krog dveh otrok brez opore, starih šestnajst in sedemnajst let, je skovala državniška umetnost vez zakona. Dolgo časa je tehtnica omahovala. Vsi deli upliva Friderika Pruskega pa je izpadla odločitev na korist Katarine.

Mlada zakonska sta se kmalu odtujila drug drugemu, a sedaj ko jima je pretela ista nesreča, ko je bila na tehtnici usoda obeh, ju je spravilo skupaj smrtno hropenje carinje.

Ko sta si tako stala nasproti, je bilo opaziti že na zunaj razliko med obema. Tukaj je stal ozkoprsen, visokorastel mož s skoro otročimi potezami, ženska, zdrava in krepka, kot ustvarjena, da si zavojuje srea moških.

Peter se je ozrl površno proti njej. — Že dolgo te nisem videl, — je rekel konečno skozi zobe. — Tri mesece sem bila sama, — je odvrnila ona nerada. — Tri mesece nisem videla niti carinje, niti tebe, niti otroka. — Ali veš, da se bliža Elizabeti konec? — je vprašal. — Da, — je odvrnila trpko. — Ali se hočeš skupno z menoj boriti za krono Rusije? — Ne!

Ena sama beseda, a vendarle se je razbilil v nič cesarski sen moža.

Peter se je oprl z roko na težko, izrezljano mizo. — In zakaj si prišla semkaj? — Da se poslovim. Zrl je nanjo brez razumevanja. — Da se posloviš? — je ponovil. — Da, — je odvrnila Katarina. — Vračam se v domovino...

V domovino... Katarina je videla naenkrat pred seboj v duhu preteklost v tej domovini, razmere v domačem kraju in sijajno bedo, v kateri je živel njena družina. Videla je tudi v duhu samo sebe po svojem povratku, bedno in brez sredstev, potikajočo se ne mirno iz kraja v kraj, s kesom v sreu radi izgubljenih sreč, ki jo je pričakovala, katero pa je prostovoljno zapravila.

Vse to je videla, in bala se je svoje nemške domovine... Stresla se je. Čula je Petra, kako se je zasmejal s smehom človeka, ki je stavil vse na eno karto ter izgubil, z obupnim smehom čnega, ki se je branil do zadnjega proti tropi premočnih nasprotnikov in ki vidi, da ga je sedaj brez odpora porazil otrok. — Tako zelo se ti gnusi Rusija? — je vprašal, ko je nenadoma prekinil svoj smehljaj.

— Sovražila sem jo od prvega dne naprej. Peter je prikimal. — To sem čutil.

Katarina je stopila od zavese. Prišla je ura, po neskončno dolgem čakanju, ko mu je lahko vrgla v obraz vse, s čemur ji je zagretil življenje ter zdrobil njeno sree. — In ti si kriv tega, — je dostavila z dvignjenim glasom. Veliki knez jo je prezirljivo motril.

— Ne moreva dosti očitati drug drugemu, — je rekel. Katarina je stopila tik pred njega. — Prišla sem semkaj, k šestnajstletnemu velikemu knezu. Prva stvar, katero je zmagoslavno sporočil svoji nevesti, je bila slepa strast za dvorno damo, ono rdečelaso Karr.

— Fantazije dečka, — je odvrnil Peter malomarno. — In nato Tatičeva, dva tedna po najini poroki, Kočareva, kurlanska princesinja, kneginja Dolgoruki in medtem moje komornice v sobi poleg mene, — druga za drugo, na duceate, ki so se ni smejale v obraz in kojih čare si mi slikal ti. Na takem temelju je bil zgrajen najin zakon. Tvoj bog je ostalo vino, tvoj idol vojaško igračkanje, s tvojo prismojeno družbo pijanih kavalirjev in laka-jev.

Peter se je mrzlo ozrl vanjo.

(Dalje prihodnjič.)

Ivan Beuk:

Narod, ki izumira.

"Najzanimivejše ljudstvo na svetu so Eskimi, prebivalci skrajnega severa, sinovi ledene in pušate Grenlandije." Tako trdi Fridtjof Nansen, neutrudni raziskovalec severa, v svoji knjigi "Življenje Eskimov", ki je služila v vrvi vrsti pri sestavi tega spisa. V najkrajšem boju s naravo, ledom, mrazom, viharjem in nočjo, v najtrajšem boju za živež, združenem s tisočeriimi nevarnostmi, se je to ljudstvo prebilo skozi stoletja in stoletja, toda močnejši so ostali zmagovalci, živeli so in dokazali moč človeške narave. Ko so prišli Evropejci prvič z njimi v dotiko, so jih ti najbrž premagali in pozabnost se je zagnila nad prvimi naseljniki. Prešla so stoletja, novi Evropejci so stopili na njih tla; Eskimi so jih morali priznati za gospode in vsled dotike z njimi so vriedli propadati po nekem čudnem zakonu, po katerem ginejo vsa prirodna ljudstva, ki pridejo z Evropejci v dotiko. Prišel bo čas, ko ne bo nobenega Eskima več. Ali pa se bo njih rod stopil s priseljenci v novo plemo. Vse eno. Eskima, z njegovo žilavostjo v boju za obstanek, z njegovimi šegami in duševnimi posebnostmi, ne bo več. Škoda. Zakaj tudi on ima čustvo, veseli se življenja in le nerad umre, dasi se v nevarnosti izkaže žmunka.

Da ga spoznamo, preden nam umrje, da se česa naučimo od njegove žalostne usode, zato naj služijo ta spisi, ki naj bo verna in zanimiva slika tega ljudstva. Nansen pravi, da je bil eno zimo v njih sredi in opazoval posebnosti njih življenja. Ni mogoče živeti med temi ljudmi, da ne bi jih vzljubil, in zato je ena zima dovolj.

GRENLANDIJA.

Grenlandija! To ime nam doni na uho, kot ime pravljicne dežele, in vendar ni v ničemer podobna sladkemu bogastvu Indije Koromandije. Najsevernejši kraj na zemlji je to, v katerem bivajo še ljudje v večni borbi iz ledom in vetrovi. Dežela je ogromna, čudovita, vklesana v led z ledenimi bregovi, gorami in ledeniki, ki se spuščajo v morje. Ali je obsojen ta kraj k večni temi ali večnemu dnevu?

Zima je ena sama dolga noč, poletje pa je en sam dolg in svetel dan. Ali je to sploh poletje? — Solnce je nekoliko gonkejšo, morje odmrzne, prikazuje se bregovi, trave in rastline zazeljenijo, celo cvetlice zacveto. Toda še v istem času pogosto pada sneg in brijejo mrzli vetrovi. V notranjosti Grenlandije je večer led in mraz z divjimi vetrovi, tam zime ni konca. Na obali sami traja zima osem mesecev.

Ta ogromni otok ali polotok, ki ga obkroža na eni strani Atlantski ocean, na drugi pa Baffinsbaai ali Šmitsund, meri nad dva milijona kvadratnih kilometrov. Južni del dežele je močno razsekkan in se loči v celino, velike otoke in zunanje otoke, ki stojijo ko predstraža v morju. Celina je jeziku podoben kos zemlje, zožen proti jugu. Središče Grenlandije je pokrito čez in čez s takozvanim "čebelnim ledom", ki je podoben ogromnemu otlemu satovju to je velikanski osrednji ledenik, ki v velikih veletokih polzi na nogih krajih v morje.

Okrog te ogromne mase ledu leži precej širok pas zemlje, ki pa se ne oklepa Grenlandije kot celota, ampak je nagosto razsekkan od mnogih, gostih, daleč v celino segajočih morskih rokavov ali zasek, ki se imenujejo — fjordi. Te zaseke se lomijo kot žarki od središča na vse strani.

Na vzhodni strani Grenlandije leži osrednji ledenik obali mnogo bliže ko na zapadni strani. Zato je tudi vzhodna obal mnogo manj pristopna ko zapadna in ima trše življenske pogoje.

Število in velikost ledenih veletokov je tu mnogo večje ko na zapadni strani.

Deželo tvorijo gore, ki so skoraj druga drugi enake in katerih pobočja in hrbti se spuščajo

v morje ter imajo le malo površnih dolin. Zimska noč, ki je za severne kraje prava posebnost, traja nad dva meseca in je razsvetljena samo od lune ali od zvezd, pogosto tudi od polarne luči, ki je pravo čudo teh krajev. Nič na svetu se ne da primerjati grenlandiški zimski noči, razsvetljeni od polarne luči. To je skrivnostnih dihanarave same.

Ravno toliko časa je sam dan, solnce ne zaide in ustvarja čarobne prikazni: severno zarjo in je okrašeno s čudovitimi mavričnimi venci; vidi se pa dvoje, troje in še več solnc, ki so navskriž postavljena. Oddaljeni kraji se približujejo, oblika se jim izpreminja, solnce se zdi kot plamenica. Nihče ne popiše vseh krasot.

Uboga je dežela, ki smo jo oropali Eskimom, uboga na zlatu in zelenih gozdovih, gola, in ni podobna nobeni drugi od ljudi obljudeži deželi.

In vendar je v svojem uboštvi tako lepa! Kdor jo vidi, ostane mu drag spomin nanjo. Ona je polna čiste pravljicne lepote, ki sem jo sanjal v svoji mladosti.

Velikanske, nepopisne so snežene ravni in ledeniki, ki se razprostirajo od morja do morja, polzijo vanj in ga polnijo. Velikanske doline in gore so zakrite: vse je zabrisano; kar nesejo oči: neskončnost ledu in snega.

Vse je tako preprosto in vse tako veličastno. Bel sneg, zamodrel led, gole, temne gore kot črni kupi, viharno, rjoveče morje. Kadar zahaja solnce je morje rožno rdeče in ledene gore seblestijo kot bi bile obrastene z ogromnimi in številnimi rožami. Pogosto mislim na šatore Grenlandije, na črede severnih jelenov, pasočih se v zalivih in na bregovih, na ptice, trate, vode in očvirja in na dolinice onih gora, kjer prebije Eskimo svoje kratko poletje.

Ta zemlja ima tudi strahovite pokrajine brez vsakerega drevesa. Toda dobe se travnikom podobne jase s številnimi cvetlca, mi, ki jih prepreda nizko, košato grmičasto rastlinje. Največ trati je ob morski obali. Višje od 600 do 900 metrov postane trava redka, na njeno mesto stopi mahovje in pritlikavo grmičje. Sicer pa so ti kraji sedež večnega ledu; tu ni ne pomladi, ne poletja v pravem pomenu besede; zakaj dež je redka prikazen tudi v poletnih dneh.

Izmed živali so tujni in mroži velikega pomena za odnotne prebivalce. Ti jim dajo vsega za življenje. Zelo važen je severni jelen in neobhodno potrebna žival je grenlandski pes, ki ga rabi Eskimo za vprego v sani. Tam gori živi tudi severna lisica, beli medved, severna kokoš in severni (beli) zajec. Na strmih obrežnih stelah gradijo ptice svoja gnezda v zelo velikem številu, in sicer spodaj alke, zgoraj galebi. Tu se nahaja ogromna množina jajec. Na jugu so neke vrste gosji, — takozvane gage. Mnogo je na Grenlandiji različnih rudnin.

Popolnoma enotno sliko o Grenlandiji je težko podati. Različna okrožja nudijo različne slike. — Nemška ekspedicija, ki je odkrila na vzhodni obali Franc Jožefov fjord, ga opisuje tako-le:

— Globlje in globlje kot smo prodirali, bolj mila temperatura je bila, voda bolj in bolj gorka. Prizori tako čudoviti kot v alpah. Neznana dežela, resnična notranjčina Grenlandije se je odpirala vedno lepša in veličastnejša. Mnogoštevilni ledeniki in brzice so prihajale od višjih in višjih gora navzdol. Konca se ni bilo videti.

Dobili smo pokrajino, popolnoma prosto snega, ne samo v visokem poletju, ampak skozi cele tri mesece. V teh polarnih pokrajinah je rosa popolnoma nezmana. Na vrhovih nizkih gora smo našli li-manko v lepšem razvoju ko v nižinah. V višini do 2198 metrov smo našli poleg lepših lišajev tudi debele preproge več palcev dolgega mahu. Tu je videti velike, enakomerno zelene plati, po katerih se pasejo severni jeleni. Na mno-

SLABŠI KOT SVETOVNA VOJNA

Konečni podatki vojnega departamenta kažejo, da je v svetovni vojni padlo v boju 36.931 ameriških vojakov in da jih je na zadobljenih ranah umrlo 13.673, skupaj 50.604. Statistični urad naznanja, da je v enem letu, 1922

umrlo v Združenih državah 30.308 ljudi vsled žledodnih bolezni, — 82.518 na ledičnih boleznih, — 82.311 za influenco in pljučnico itd. Trinerjev grenko vino drži vaša čreva odprta, pomaga pri prebavi, olajšuje delo ledice in jeter in na ta način varuje vaše zdravje. Ena steklenica \$1.25, nekaj več na jugu in daljem zapadu. Triner's Liniment, ki naglo pomaga proti revmatizmu in nevralgiji in Triner's Cold Tablets so tudi izborna zdravila. Ako jih ne dobite v bližnji lekarni, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

—Adv't.

gih mestih so najlepše zelene trate, ki jih krasijo rumene glavice ledrika, poleg andromeđe stoji borovje, na visokem pečlju se ziblje temnorjava zvončica, dalje nežna vedno zelena pirola z marmorno belimi cveti. Tudi lepe, a redke alpske cvetke so tu.

(Dalje prihodnjič.)

Samomor avstrijskega generala.

INOMOST, Tirolska. 21. oktobra. — Maršal Anton Schliesser, ki je poveljeval tekom svetovne vojne avstrijskim četam na italijanski fronti, je izvršil včeraj samomor. Pognal si je kroglo v glavo.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je pončen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih. Valed naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljanj zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naseljskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posleec osebno, bodisi v najbližnji naseljski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. In Jugoslavije bo pripuščenih v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke od 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzamete kak korak, pišite nam.

FRANK SAKSER STATE BANK
62 CORTLANDT ST., NEW YORK

Kretanje parnikov - Shipping News

27. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen; Columbus, Cherbourg, Bremen.
29. oktobra: Deutschland, Hamburg.
30. oktobra: Majestic, Cherbourg; Da Grasso, Havre; Luetsow, Bremen.
2. novembra: Reliance, Cherbourg, Bremen.
3. novembra: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
6. novembra: Franco, Havre; Homeric, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
9. novembra: Derfflinger, Bremen.
10. novembra: Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
12. novembra: Cleveland, Hamburg.

13. novembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg, Bremen, Bremen.
15. novembra: Suffren, Havre.
17. novembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
19. novembra: Martha Washington, Trst; Westphalia, Hamburg.
20. novembra: Majestic, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
24. novembra: Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
26. novembra: Albert Ballin, Hamburg.
27. novembra: Franco, Havre; Homeric, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
1. decembra: Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

BOŽIČ!
KOT PREJŠNJA LETA, SE TUDI LETOS PRIPRAVLJAMO NA **VELIK BOŽIČNI IZLET**
Iz New Yorka proti Cherbourgu s parnikom **CARMANIA**
v SREDO, 8. DECEMBRA
pod osebnim vodstvom priljubljenega in splošno znanega Mr. S. Vukoviča, uradnika Cunard črte.
Slovenci! Nudi se vam prilika, da izpolnite dolgo gojeno željo ter preživite Božič v stari domovini med svojimi sorodniki in prijatelji.
Prostori, postrežba in kuhinja — vse je najboljšo. Privatne kabine za 2, 4, 6 v tretjem razredu.
NADALJNI BOŽIČNI IZLET NA **BERENGARIA**, 15. decembra.
POD OSEBNIM VODSTVOM MR. A. MARCUSA, člena CUNARD ČRTE.
Zasigurajte si prostor sedaj pri katerikoli naših agentov, ali pa pišite v maternem jeziku na **CUNARD LINE**
25 Broadway New York

SAMO 6 DNI PREKO
s ogromnimi parniki na oltje **FRANCE** 6. novembra.
PARIS 13. nov. — 4. decembra
Havre — Pariško pristanišče.
Kabine tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in plača.
French Line
19 STATE ST., NEW YORK
ali lokalni agentje.

SLUŽBO DOBI
slovensko ali hrvaško dekle ali priletna ženska za splošno pomoč pri družini za daljšo dobo. Plača po dogovoru. Naslov se izve pri uredništvu.
(2x 23,25)

Kje je moj oče MATIJA ME-STEK? Jaz njegova hči sem popolnoma prepuščena sama sebi in prosim, da se spomnite svoje hčere, ki vas vedno ljubi. Prosim rojake, da opozorite mojega očeta na ta oglas in mi poročate njegov naslov, da mu pišem. — Angela Mestek, Tavžlje šev. 5, pošta Begunje pri Rakeku, Jugoslavija.
(2x 22,23)

POZOR ROJAKI!
Prosti pouk glede državljanstva in priseljevanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street New York City.
Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

V IN IZ JUGOSLAVIJE
PREKO HAMBURGA
RESOLUTE, RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND
HAMBURG
Naši parniki na tri vjake CLEVELAND, WESTPHALIA THURINGIA
EVROPSKA POTOVANJA POD OSEBNIM VODSTVOM
\$198.—
Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ v modernem 3. razredu. (Vojni davek posebej.)
TEDENSKA ODPLUTJA
Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na
Hamburg - American Line
United American Lines, Inc.
General Agents
35-39 Broadway, New York

Prav vsakdo -
kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —
MALI OGLASI
v "Glas Naroda".
ADVERTISE in GLAS NARODA